

УКРАЇНА

(19) UA (11) 71775 (13) A

(51) 7

A61B5/00,5/021,6/00,8/13,A61K31/455

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ДІАГНОСТИКИ ГІПОПЛАЗІЇ ТРАНСВЕРЗАЛЬНИХ СИНУСІВ

1

2

(21) 20031211712

(22) 16.12.2003

(24) 15.12.2004

(46) 15.12.2004, Бюл. № 12, 2004 р.

(72) Фрейдман Юрій Михайлович, Фрейдман Ян Юрієвич, Фрейдман Марк Юрійович

(73) Фрейдман Юрій Михайлович, Фрейдман Ян Юрієвич

(57) Спосіб діагностики гіпоплазії трансверзальних синусів, який включає проведення магнітно-резонансної томографії головного мозку з венозною фазою судинного режиму, який відрізняється тим, що додатково проводять оцінку анамнестичних даних, визначають наявність асиметрії плечового поясу, сколіотичних змін у грудному відділі хребта, плоскої стопи.

Винахід відноситься до медицини, зокрема до нейрохірургії та неврології, та може бути використаний для діагностики патології венозної системи головного мозку, а саме гіпоплазії трансверзальних синусів.

Синуси твердої мозкової оболонки, sinus durae matris, є своєрідними венозними судинами, стінки яких утворені листками твердої мозкової оболонки. Внутрішня поверхня синусів вистелена ендотелієм, стінки утворені щільною волокнистою тканиною з домішкою еластичних волокон, просвіт синусів при розрізі зяє; клапани відсутні. Стінки синусів не містять м'язових елементів. Поперечний синус, sinus transversus, парний, залягає в поперечній борозні кісток черепа уздовж заднього краю намету мозочка. Від області внутрішнього потиличного виступу, де обидва синуси широко сполучаються між собою, вони прямують назовні в ділянку сосцевидного кута тім'яної кістки. Тут кожний з них переходить у сигмовидний синус, sinus sigmoideus, що залягає в борозні сигмовидного синуса скроневої кістки і через яремний отвір переходить у верхню цибулину яремної вени, bulbus v. jugularis superior.

Проблема патології трансверзального синусу вивчена не достатньо, в літературі існують поодинокі відомості, щодо патологічних змін викликаних тромбозами або наслідками запальних процесів, відсутні дані щодо гіпоплазії синусів.

Гіпоплазія трансверзальних синусів, що частіше є однічною, розглядалась нами не як захворювання, а як преморбідний стан, який за відсутності відповідної корекції може перейти у важку патологію.

Існуючі методи діагностики патології судин головного мозку - МРТ, УЗД не є специфічними для даного стану, а є загальноновживаними [1]. Виявлення гіпоплазії є діагностичною знахідкою, оскільки не визначено специфічних патогномонічних ознак цього стану, які на етапі клінічного обстеження давали би підстави для проведення своєчасне адекватного профілактичного лікування.

В основу винаходу поставлена задача розробити спосіб діагностики гіпоплазії трансверзальних синусів, який дозволив би на підставі даних клінічного обстеження, передбачити наявність даного стану з подальшим МРТ підтвердженням.

Поставлена задача вирішується тим, що згідно винаходу додатково до проведення МРТ головного мозку з венозною фазою судинного режиму, аналізують анамнестичні дані, до яких належать головні болі, запаморочення та/або напади судом; визначають наявність асиметрії плечового поясу (укорочення плечового поясу з боку ураження); сколіотичних змін грудного відділу хребта (викривлення в бік ураження); та плоскої стопи.

Між сукупністю ознак та очікуваним технічним результатом виявляється наступний причинно-наслідковий зв'язок: додаткове дослідження таких ознак, як анамнестичні дані, асиметрія плечового поясу, сколіотичні зміни грудного відділу хребта, та плоскої стопи дозволяє проводити ранню діагностику патології венозної системи головного мозку, що в цілому підвищує якість профілактичних міроприємств.

Суть винаходу полягає в тому, що при обстеженні пацієнта, який звернувся за консультацією, аналізують дані, а саме наявність головних болів та/або судомних нападів та/або головокружіння;

(13) A

(11) 71775

(19) UA

проводять загальний огляд - визначають асиметрію плечового поясу (укорочення плечового поясу з боку ураження) та/або сколіотичних змін хребта в грудному відділі (викривлення в бік ураження) та наявність плоскої стопи, на підставі наявності наведених ознак ставлять попередній діагноз гіпоплазії трансверзального синусу, який підтверджують МРТ головного мозку з венозною фазою судинного режиму.

Спосіб діагностики за даною методикою був апробований нами на 110 хворих, в кожному з випадків передбачуваний на підставі даних анамнезу, наявності асиметрії плечового поясу з боку ураження, наявності сколіотичних змін хребта в грудному відділі в бік ураження та плоскої стопи, діагноз гіпоплазії трансверзального синусу був підтверджений МРТ з венозною фазою судинного режиму.

Запропонований спосіб діагностики гіпоплазії трансверзальних синусів підтверджується наступними прикладами.

Приклад 1.

Хворий Чередніченко С.С., 13 років, поступив із скаргами на виражені часті головні болі, головнокружіння. При загальному огляді у хворого було виявлено наявність асиметрії плечового поясу праворуч, сколіоз грудного відділу хребта вправо ІІ ступеню, плоска стопа, на підставі чого встановлено попередній діагноз - гіпоплазія правого трансверзального синусу й подальше проведення

МРТ головного мозку з венозною фазою судинного режиму, що підтвердило наявність гіпоплазії правого трансверзального синусу (Фігура 1).

Приклад 2.

Хвора Корнієнко О.С., 27 років, поступила із скаргами на часті головні болі, запаморочення. При загальному огляді у хворої було виявлено наявність асиметрії плечового поясу ліворуч, сколіоз грудного відділу хребта вліво І ступеню, плоска стопа. На підставі отриманих даних встановлено попередній діагноз - гіпоплазія лівого трансверзального синусу. Подальше проведення МРТ головного мозку з венозною фазою судинного режиму підтвердило наявність гіпоплазії лівого трансверзального синусу (Фігура 2).

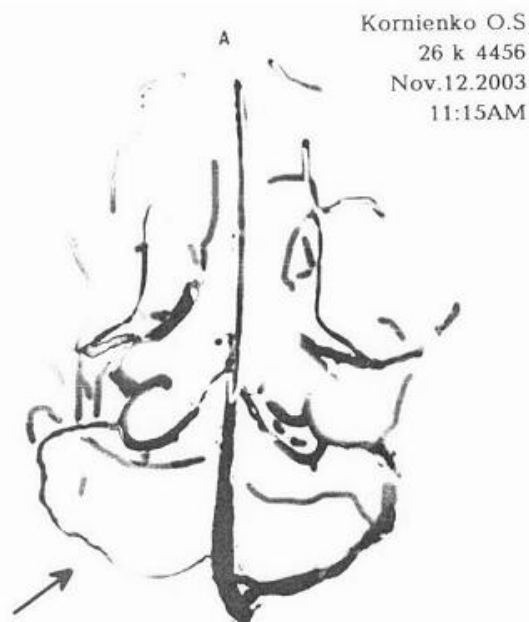
Перевагою даного способу є доступність і простота діагностичних прийомів, з допомогою яких спеціаліст в даній галузі може судити про наявність порушення мозкового кровооту в венозній системі, причиною якого може стати гіпоплазія трансверзального синусу та відсутність додаткового економічного навантаження. Література:

1. Чечёткин А.О., Варакин Ю.Я., Кугоев А.И., Никитин Ю.М. Ультразвук в исследовании кровотока по церебральным венам и синусам твердой мозговой оболочки (обзор литературы)// "Ультразвуковая диагностика". -1999. - № 1. - С. 92-102.

2. P.M. Healey, E.J. Jacobson. Common medical diagnoses: an algorithmic approach. 2nd ed. p.166-67.

Фиг. 1

Фиг. 2